LEGE nr. 130 din 16 octombrie 1996 (**republicată**)

privind contractul colectiv de muncă
(actualizata până la data de 1 martie 2003)

EMITENT • **PARLAMENTUL**

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 184 din 19 mai 1998

Data intrării în vigoare 19-05-1998

Formă consolidată valabilă la data 01-03-2003
Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 01-03-2003 până la data de 18-03-2004

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 130 din 16 octombrie 1996(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.184 din 19-05-1998

---

*) Textul initial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 184 din 19 mai 1998. Aceasta este forma actualizata de S. C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt până la data de 1 martie 2003 cu modificările şi completările aduse de: LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003 - CODUL MUNCII.

**) Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 iulie 1997, dandu-se textelor o noua numerotare.
Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 24 octombrie 1996.

Capitolul 1
Dispozitii generale

Articolul 1

(1) Contractul colectiv de muncă este convenţia incheiata între patron sau organizaţia patronala, pe de o parte, şi salariati, reprezentati prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealalta parte, prin care se stabilesc clauze privind condiţiile de muncă, salarizarea, precum şi alte drepturi şi obligaţii ce decurg din raporturile de muncă.

(2) În sensul prezentei legi, prin termenul patron se înţelege persoana fizica şi persoana juridica care angajează salariati prin incheierea contractelor individuale de muncă.

(3) Persoanele juridice care angajează salariati mai sunt denumite în prezenta lege şi unităţi.

Articolul 2

(1) Prin incheierea contractelor colective de muncă se urmareste promovarea unor relatii de muncă echitabile, de natura să asigure protectia sociala a salariatilor, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de muncă ori evitarea declanşării grevelor.

(2) Fac parte din contractele colective de muncă şi acordurile dintre părţile semnatare ale contractelor colective de muncă, prin care se solutioneaza conflicte colective de muncă.

(3) Contractul colectiv de muncă poate cuprinde şi prevederi referitoare la protectia celor aleşi sau delegaţi în organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentantilor salariatilor aleşi potrivit prevederilor art. 20.

Articolul 3

(1) Negocierea colectiva, la nivel de unitate, este obligatorie, cu excepţia cazului în care unitatea are mai puţin de 21 de salariati.

(2) Negocierea colectiva are loc în fiecare an, după cum urmeaza:

a) după cel puţin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de incheierea contractului colectiv de muncă, sau de la data intrarii în vigoare a contractului colectiv de muncă, după caz;

b) cu cel puţin 30 de zile anterior expirarii contractelor colective de muncă incheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depăşi 60 de zile.

(4) Negocierea colectiva va avea ca obiect, cel puţin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru şi condiţiile de muncă.

(5) Iniţiativa negocierii aparţine patronului.

(6) În cazul în care patronul nu angajează negocierea, aceasta are loc la cererea organizaţiei sindicale sau a reprezentantilor salariatilor, după caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii.

Articolul 4

(1) În termen de 15 zile de la data formulării cererii de către organizaţia sindicala sau de către reprezentantii salariatilor, patronul trebuie să convoace părţile în vederea negocierii contractului colectiv de muncă.

(2) La prima reuniune a părţilor se precizeaza:

a) informaţiile pe care patronul le va pune la dispoziţie delegatilor sindicali sau ai salariatilor şi data la care urmeaza a îndeplini aceasta obligaţie; informaţiile trebuie să permită o analiza comparata a situaţiei locurilor de muncă, a clasificarii profesiilor şi meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru şi a organizarii programului de lucru;

b) locul şi calendarul reuniunilor.

Articolul 5

Neindeplinirea de către patron a obligaţiilor prevăzute la art. 3 alin. (5) şi la art. 4 alin. (1) constituie contraventie şi se sancţionează cu amendă cuprinsa între 3.000.000 lei şi 6.000.000 lei.

Articolul 6

Constatarea şi sanctionarea contraventiei prevăzute la art. 5 se fac potrivit procedurii prevăzute de Legea nr. 32 /1968*) privind stabilirea şi sanctionarea contraventiilor, de către personalul din Ministerul Muncii şi Protectiei Sociale, din directiile generale de muncă şi protecţie sociala judetene, respectiv a municipiului Bucureşti, imputernicit prin ordin al ministrului muncii şi protectiei sociale.

---

*) Legea nr. 32/1968 a fost abrogata prin Ordonanţa Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contraventiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001.

Articolul 7

(1) La negocierea clauzelor şi la incheierea contractelor colective de muncă, părţile sunt egale şi libere.

(2) Contractele colective de muncă, incheiate cu respectarea dispoziţiilor legale, constituie legea părţilor.

Articolul 8

(1) Clauzele contractelor colective de muncă pot fi stabilite numai în limitele şi în condiţiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Contractele colective de muncă nu pot contine clauze care să stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă incheiate la nivel superior.

(3) Contractele individuale de muncă nu pot contine clauze care să stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă.

(4) La incheierea contractului colectiv de muncă, prevederile legale referitoare la drepturile salariatilor au un caracter minimal.

Capitolul 2
Campul de aplicare a contractelor colective de muncă

Articolul 9

Prevederile contractului colectiv de muncă produc efecte pentru toţi salariaţii din unitate, indiferent de data angajarii sau de afilierea lor la o organizaţie sindicala din unitate.

Articolul 10

(1) Contractele colective de muncă se pot incheia la nivelul unităţilor, ramurilor de activitate şi la nivel naţional.

(2) Contractele colective de muncă se pot incheia şi la nivelul unor grupuri de societăţi comerciale şi regii autonome, denumite în continuare grupuri de unităţi.

(3) În situaţia în care nu sunt organizate asociaţii patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociaţia patronala la nivel naţional poate desemna reprezentantii la negociere.

Articolul 11

(1) Clauzele contractelor colective de muncă produc efecte, după cum urmeaza:

a) pentru toţi salariaţii din unitate, în cazul contractelor colective de muncă incheiate la acest nivel;

b) pentru toţi salariaţii incadrati în unitatile care fac parte din grupul de unităţi pentru care s-a incheiat contractul colectiv de muncă la acest nivel;

c) pentru toţi salariaţii incadrati în toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a incheiat contractul colectiv de muncă;

d) pentru toţi salariaţii incadrati în toate unitatile din tara, în cazul contractelor colective de muncă la nivel naţional.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevăzute la art. 10 se incheie un singur contract colectiv de muncă.

(3) Prin contractul colectiv de muncă părţile pot conveni constituirea unui fond din contribuţia patronatului, destinat activităţilor în domeniul negocierilor colective.

Articolul 12

(1) Contracte colective de muncă se pot incheia şi pentru salariaţii instituţiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare şi cuantum sunt stabilite prin dispozitii legale.

(2) Contractele colective de muncă ale salariatilor instituţiilor bugetare se pot incheia la nivelul unităţilor, la nivelul administraţiei sau al serviciilor publice locale, pentru instituţiile din subordinea acestora, şi la nivel departamental, pentru instituţiile subordonate.

Articolul 13

(1) Părţile au obligaţia sa precizeze, în fiecare contract colectiv de muncă incheiat la nivel de grup de unităţi şi de ramura de activitate, unitatile în cadrul cărora se aplică clauzele negociate.

(2) În cazul contractelor colective de muncă incheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitatile componente ale acestora se stabilesc şi se precizeaza de către părţile care negociaza contractul colectiv de muncă, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Capitolul 3
Părţile şi reprezentarea acestora la negocierea şi la incheierea contractelor colective de muncă

Articolul 14

Părţile contractului colectiv de muncă sunt patronul şi salariaţii, reprezentate după cum urmeaza:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de către organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, după caz;
- la nivel de grup de unităţi, de ramura şi la nivel naţional, de către asociaţiile patronale legal constituite şi reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariaţii:

- la nivel de unitate, de către organizaţiile sindicale legal constituite şi reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentantii aleşi ai salariatilor;
- la nivelul grupurilor de unităţi şi al ramurilor, de către organizaţiile sindicale de tip federativ, legal constituite şi reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel naţional, de către organizaţiile sindicale de tip confederativ, legal constituite şi reprezentative potrivit prezentei legi.

Articolul 15

(1) La negocierea contractului colectiv de muncă la nivel naţional, de ramura sau de grup de unităţi participa asociaţiile patronale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele condiţii:

a) la nivel naţional:

- au independenta organizatorica şi patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unităţi funcţionează în cel puţin jumătate din numărul total al judetelor, inclusiv în municipiul Bucureşti;
- reprezinta patroni ale caror unităţi îşi desfăşoară activitatea în cel puţin 25% din ramurile de activitate;
- reprezinta patroni ale caror unităţi cuprind minimum 7% din efectivul salariatilor din economia naţionala;

b) la nivel de ramura:

- au independenta organizatorica şi patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unităţi cuprind minimum 10% din numărul salariatilor din ramura respectiva.

(2) Indeplinirea condiţiilor de reprezentativitate se constata de către Tribunalul Municipiului Bucureşti, la cererea asociaţiei patronale. Hotărârea este supusă numai recursului.

Articolul 16

Asociaţiile patronale reprezentative la nivel naţional sunt reprezentative şi la nivelul ramurilor şi al grupurilor de unităţi prin intermediul organizaţiilor de tip federativ, componente.

Articolul 17

(1) La negocierea contractelor colective de muncă la nivel naţional, de ramura şi de unitate participa organizaţiile sindicale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele condiţii:

a) la nivel naţional:

- au statut legal de confederatie sindicala;
- au independenta organizatorica şi patrimoniala;
- au în componenta structuri sindicale proprii, în cel puţin jumătate din numărul total al judetelor, inclusiv în municipiul Bucureşti;
- au în componenta federatii sindicale reprezentative din cel puţin 25% din ramurile de activitate;
- organizaţiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel puţin egal cu 5% din efectivul salariatilor din economia naţionala;

b) la nivel de ramura:

- au statut legal de federatie sindicala;
- au independenta organizatorica şi patrimoniala;
- organizaţiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel puţin egal cu 7% din efectivul salariatilor din ramura respectiva;

c) la nivel de unitate:
- au statut legal de organizaţie sindicala;
- numărul de membri ai sindicatului reprezinta cel puţin o treime din numărul salariatilor unităţii.

(2) Indeplinirea condiţiilor de reprezentativitate a organizaţiilor sindicale se constata, la cererea acestora, de către instantele judecătoreşti, după cum urmeaza:

a) la nivel naţional şi de ramura, de către Tribunalul Municipiului Bucureşti;

b) la nivel de unitate, de către judecatoria în a carei raza teritoriala se afla sediul unităţii.

(3) Hotărârea este supusă numai recursului.

Articolul 18

(1) Organizaţiile sindicale reprezentative la nivel naţional sunt reprezentative şi la nivelul ramurilor şi al grupurilor de unităţi în care au organizaţii componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative şi federatiile sindicale care indeplinesc condiţiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) În mod corespunzător, organizaţiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative şi la nivelul grupurilor de unităţi în care au organizaţii sindicale proprii.

(3) Organizaţiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă indeplinesc condiţiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c), precum şi dacă sunt afiliate la o organizaţie sindicala reprezentativa.

Articolul 19

La nivelul ramurilor de activitate ale economiei naţionale, fiecare organizaţie sindicala de tip confederativ, precum şi fiecare asociaţie de unităţi, care sunt reprezentative la nivel naţional, vor desemna o singura organizaţie sindicala, respectiv asociaţie de unităţi reprezentativa, sa participe la negocierea şi la incheierea contractelor colective de muncă.

Articolul 20

Contractul colectiv de muncă se poate incheia şi în unitatile în care nu exista organizaţii sindicale sau acestea nu indeplinesc condiţiile de reprezentativitate prevăzute la art. 18 alin. (2). În acest caz, salariaţii îşi aleg reprezentantii la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentantilor salariatilor vor participa cel puţin jumătate plus unu din numărul total al salariatilor. Reprezentantii salariatilor sunt desemnaţi în raport cu numărul voturilor obtinute.

Articolul 21

Prin contractul colectiv de muncă incheiat la nivel naţional, părţile stabilesc ramurile de activitate ale economiei naţionale şi criteriile potrivit cărora unitatile fac parte din aceste ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Naţionale pentru Statistica.

Articolul 22

La negocierea şi incheierea contractelor colective de muncă în instituţiile bugetare, părţile sunt reprezentate după cum urmeaza:

a) de către conducatorul institutiei bugetare sau de către loctiitorul de drept al acestuia;

b) de către sindicatele reprezentative, în sensul prezentei legi, sau de către reprezentantii salariatilor aleşi conform prevederilor art. 20.

Capitolul 4
Incheierea contractelor colective de muncă

Articolul 23

(1) Contractul colectiv de muncă se incheie pe o perioadă determinata, care nu poate fi mai mica de 12 luni, sau pe durata unei lucrari determinate.

(2) În cazul prevăzut la art. 3 alin. (2), părţile pot hotari prelungirea aplicarii în continuare a contractului colectiv de muncă, în condiţiile în care acesta a fost incheiat sau în alte condiţii ce vor fi convenite.

Articolul 24

(1) Clauzele cuprinse în contractele colective de muncă negociate cu incalcarea prevederilor art. 8 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constata de către instanţa judecătorească competenţa, la cererea părţii interesate.

(3) În cazul constatarii nulitatii unor clauze de către instanţa judecătorească, partea interesata poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Până la renegocierea drepturilor, clauzele a caror nulitate a fost constatata sunt inlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse în lege sau în contractul colectiv de muncă incheiat la nivel superior, după caz.

Articolul 25

(1) Contractul colectiv de muncă se incheie în forma scrisa, se semneaza de către părţi, se depune şi se înregistrează la directia generală de muncă şi protecţie sociala judeteana sau a municipiului Bucureşti, după caz.

(2) Contractele colective de muncă incheiate la nivelul grupurilor de unităţi, al ramurilor de activitate sau la nivel naţional se depun şi se înregistrează la Ministerul Muncii şi Protectiei Sociale.

(3) Contractele colective de muncă se aplică de la data înregistrării. Părţile pot conveni ca data aplicarii clauzelor negociate să fie ulterioară zilei de înregistrare a contractului.

Articolul 26

(1) Contractele colective de muncă nu vor fi înregistrate, dacă:

a) sunt incheiate cu incalcarea prevederilor art. 13;

b) părţile nu fac dovada indeplinirii cerințelor de reprezentativitate;

c) nu sunt semnate de toţi reprezentantii părţilor la negociere.

(2) Contractele colective de muncă vor fi înregistrate fără semnatura tuturor reprezentantilor părţilor, dacă:

a) unele asociaţii patronale reprezentative sau organizaţii sindicale reprezentative au fost invitate la negociere şi nu s-au prezentat;

b) unele asociaţii patronale reprezentative sau organizaţii sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situaţie care să rezulte din actele depuse de părţi.

Articolul 27

(1) La inregistrarea contractelor colective de muncă, Ministerul Muncii şi Protectiei Sociale sau, după caz, directiile generale teritoriale de muncă şi protecţie sociala vor verifica dacă acestea conţin clauze negociate cu nerespectarea dispoziţiilor art. 8.

(2) În cazul în care se constată că în contractele colective de muncă exista asemenea clauze, Ministerul Muncii şi Protectiei Sociale sau, după caz, directia generală teritoriala de muncă şi protecţie sociala are obligaţia sa sesizeze acest fapt părţilor contractante.

Articolul 28

Împotriva refuzului înregistrării contractelor colective de muncă, partea nemultumita se poate adresa instanţelor judecătorești, în condiţiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

Articolul 29

Contractul colectiv de muncă incheiat la nivel naţional şi de ramura se va publică în Monitorul Oficial al României, în termen de 30 de zile de la înregistrare. În acest sens, Regia Autonoma "Monitorul Oficial" va edita partea a V-a a Monitorului Oficial al României, în care se vor publică numai contractele colective de muncă.

Capitolul 5
Executarea, modificarea, suspendarea şi încetarea contractului colectiv de muncă

Articolul 30

(1) Executarea contractului colectiv de muncă este obligatorie pentru părţi.

(2) Neindeplinirea obligaţiilor asumate prin contractul colectiv de muncă atrage raspunderea părţilor care se fac vinovate de aceasta.

Articolul 31

(1) Clauzele contractului colectiv de muncă pot fi modificate pe parcursul executarii lui, în condiţiile legii, ori de cate ori părţile convin acest lucru.

(2) Modificările aduse contractului colectiv de muncă se comunică, în scris, organului la care se păstrează şi devin aplicabile de la data înregistrării sau la o dată ulterioară, potrivit convenţiei părţilor.

Articolul 32

Executarea contractului colectiv de muncă sau a unor clauze ale acestuia se suspenda pe durata grevei, dacă nu este posibila continuarea activităţii de către salariaţii care nu participa la greva.

Articolul 33

(1) Contractul colectiv de muncă inceteaza:

a) la implinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost incheiat, dacă părţile nu convin prelungirea aplicarii acestuia;

b) la data dizolvarii sau lichidarii judiciare a unităţii;

c) prin acordul părţilor.

(2) Contractul colectiv de muncă poate inceta la reorganizarea persoanei juridice, în raport cu modalitatea specifică în care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de muncă poate fi suspendata prin acordul de voinţa al părţilor.

(4) Încetarea sau suspendarea contractului colectiv de muncă va fi notificata, în termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru înregistrare.

Capitolul 6
Dispozitii finale şi tranzitorii

Articolul 34

Abrogat.

Art. 34 a fost abrogat prin alin. (2) al art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

Articolul 35

Abrogat.

Art. 35 a fost abrogat prin alin. (2) al art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

Articolul 36

(1) Reprezentativitatea asociaţiilor patronale şi a organizaţiilor sindicale, stabilita în condiţiile prezentei legi, este valabila pentru orice contracte colective de muncă incheiate în termen de 4 ani de la data ramanerii definitive a hotărârii judecătorești de constatare a reprezentativitatii.

(2) Hotărârile judecătorești rămase definitive, prin care se constata reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunică Ministerului Muncii şi Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

Articolul 37

(1) Contractele colective de muncă înregistrate la Ministerul Muncii şi Protectiei Sociale sau, după caz, la directiile generale de muncă şi protecţie sociala judetene sau a municipiului Bucureşti, la data intrarii în vigoare a prezentei legi, produc efecte până la data implinirii termenului pe durata caruia au fost incheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de muncă prevăzute la alin. (1) este posibila numai dacă nu contravine procedurilor prevăzute în prezenta lege.

Articolul 38

Legea nr. 13/1991 privind contractul colectiv de muncă se abroga.